

Inre styrka och sårbarhet hos äldre kvinnor – ett salutogent perspektiv

Erika Johansson
Lektor vid Högskolan på Åland
Doktorand vid Umeå universitet

erika.johansson@ha.ax

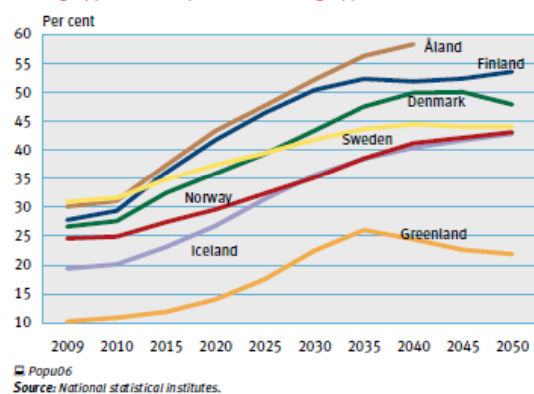
Övriga involverade i projektet

- Regina Santamäki-Fischer, med dr i omvårdnad
- Berit Lundman, professor i omvårdnad
- Anette Häggblom, dr i folkhälsovetenskap

Kvinnor ≥ 65 år, % av befolkningen

Finland	Sverige	Åland
10,0 % (17 %)	10,0 % (18,1 %)	9,7 % (17,8 %)

Population 65+ years as per cent of population 20–64 years Figure 2.1
Åldersgruppen 65+ år i procent av åldersgruppen 20–64 år

Utdrag ur Nordisk statistisk årsbok 2009

Försörjningsbördan

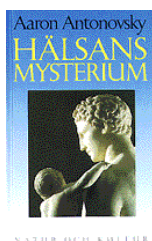
De kommande 25 åren växer den demografiska försörjningsbördan kraftigast i Finland och på Åland. I dag utgör antalet personer över 65 år mer än 25 procent av befolkningen i arbetsför ålder, 20–64 år. År 2030 kommer denna andel personer över 65 år enligt Finlands och Ålands senaste befolkningsprognos att ha ökat till över 50 procent.

Enligt Slutrapport från arbetsgruppen med uppdrag att utreda äldreomsorgen, Ålands landskapsregering:

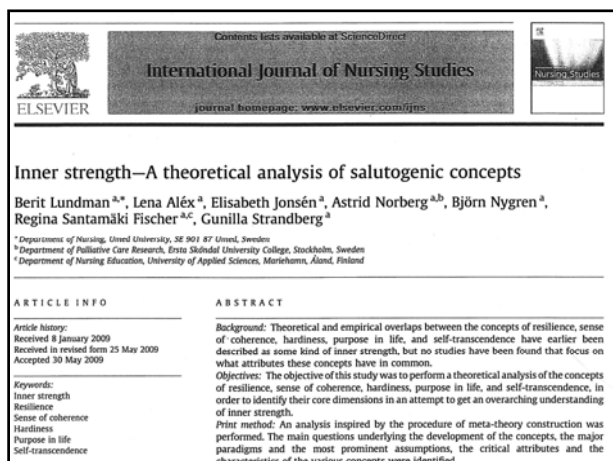
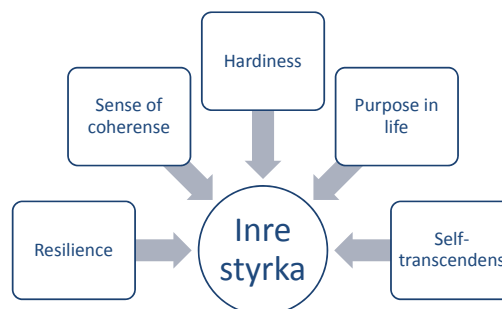
- Målsättningen är att mer än 90 procent av alla som fyllt 75 år skall ha möjlighet att bo i eget hem
- "Det hälsofrämjande arbetet är viktigt och bör stödjas i alla skeden av livet. Genom att förebygga sjukdomar och olyckor och främja hälsa och funktionsförmåga kan medborgarnas behov av vård och omsorg minskas betydligt"
- "Den äldres egna krafter och resurser är den primära energikällan inom äldreomsorgen. Samhällets beslut och insatser måste därför grundas på engagemang i de äldres livssituation och behov"

Utgå från ett salutogent perspektiv

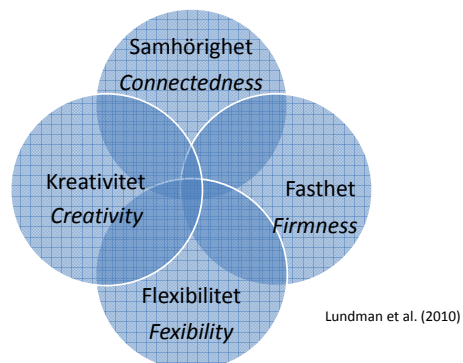
- Antonovsky (1991;2005)
- Hälsa trots motgångar
- Salutogent – patogent
- Känsla av sammanhang

Resurser för att kunna hantera motgångar

Teoretiskt perspektiv av inre styrka

Kan vi...

- ...visa att vi finns där som ett stöd när livet känns svårt och krävande? (flexibilitet)
- ... bidra till att öka vårdtagarnas självförtroende? (fasthet)
- ... bidra till att livet känns mer förutsägbart? (fasthet)
- ... låta vårdtagaren vara delaktig? (samsörighet)
- ... låta vårdtagaren få känna sig som en del av en helhet? (samsörighet)
- ... låta vårdtagaren vara kreativ och om möjligt själv komma med problemlösande förslag? (kreativitet)

Läs gärna mer om den teoretiska modellen av inre styrka

Lundman, B., Aléx, L., Jonsén, E., Norberg, A., Nygren, B., Santamäki Fischer, R. & Strandberg, G. (2010). Inner strength – A theoretical analysis of salutogenic concepts. *International Journal of Nursing Studies*, 47(2), 251-60.